

Mokytojų Etatinio Darbo Užmokesčio Sistemos modelis Pedagogų darbo užmokesčio pertvarka.

Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento direktorius
Aidas Aldakauskas

2017 Vilnius

Problematika

EBPO, 2014

Nepakankamai vertinamas indėlis į mokyklos pažangos augimą

Profesijos patrauklumas

Trūksta aiškumo, ko tikimasi iš mokytojų

Nėra prielaidų pradedančiųjų mokytojų motyvacijai

Neadekvatus atlygis už kvalifikuotą darbą

Sudėtinga mokytojų demografija: perteklius ir trūkumas

Neskatinamas kompetencijų augimas

Nesudaromos galimybės efektyviam profesiniam tobulėjimui

Grįžtamojo ryšio trūkumas asmeniniam tobulėjimui

Pasirinktas
veiksmas
turėtų spręsti
įvardytas
problemas

Netolygus mokytojų profesinis pasirengimas

Nekuriamos prielaidos karjerai

Nepakankama vaidmenų įvairovė, atverianti kelius į karjerą

Būklė

trumpa arbo grupės rezultatų apžvalga

➤ SUTARTA dėl:

- etatinio apmokėjimo modelio tikslų (susieta su problematika)
- pareiginės algos struktūros (kintamoji dalis NENUMATOMA)
- etato dydžio (36 val. per savaitę /1512 val. per metus)
- principo etatų skaičiui nustatyti (18 kontaktinių valandų etate)
- darbo savaitės laiko struktūros (kontaktinės/nekontaktinės/nekontaktinės)
- kontaktinių valandų nustatymo ir diferencijavimo kriterijų (kvalifikacinė kategorija, ugdymo programa, dalykas, regioniškas, mokinių sk. etc.)
- mokytojo pareigybės aprašų įvairovės (SKIRTINGI)
- vadovavimo kasei funkcijos (pareiga tik PRADINIŲ kl. mokytojams)
- pareiginės algos koeficiento sandaros (stažas ir kvalifikacija)

➤ DERINAMA dėl: pareigybės aprašymo kriterijų, pareiginės algos koeficientų dydžių, įgyvendinimo rekomendacijų

Tikslai,

išdiskutuoti darbo grupėje, SUDERINTA DG 2017

Įgalinti mokyklas veiksmingai planuoti žmogišką potencialą, siekiant ugdymo(si) tikslų ir ugdymo proceso kaitos

Didinti mokytojo profesijos patrauklumą, numatant adekvatų atlygį mokytojams už visas atliekamas veiklas/darbus

Įtvirtinti sąlygas pradedančių ir patyrusių mokytojų profesinei karjerai, asmeniniam profesiniam tobulėjimui, įgyjant aukštesnio lygmens kompetencijas

Sudaryti prielaidas mokytojų socialiniam saugumui

MEDUS Modelis

mokytojo darbo užmokesčio sandara, **SUDERINTA DG 2017**

1. Pareiginė alga (pastovioji dalis).

Pareiginės algos pastovioji dalis **sulygstama darbo sutartyje pagal įstatymo nuostatas ir biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemą.**

2. Priemoka.

Priemokos už papildomą darbo krūvį, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės, ar už papildomų pareigų ar užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme ir suformuluotų raštu, vykdymą gali siekti iki 30 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio.

Konkrečios mokyklos darbo apmokėjimo sistema nustatoma kolektyvinėje sutartyje ir (ar) vidaus ar darbo tvarkos taisyklėse.

Pastaba. Svarstyta galimybė į mokytojo pareiginę algą įtraukti kintamąją dalį. DG narių atmesta vienbalsiai.

MEDUS Modelis

mokytojo darbo valandų struktūra, SUDERINTA DG 2017

Mokytojo etatą sudaro 36 valandos per savaitę: kontaktinės (tiesioginis darbas su mokiniais) valandos ir nekontaktinės (kita ugdomoji veikla) valandos. Per mokslo metus mokytojas dirba 42 savaites, t.y. 1512 valandų.

Kontaktinės valandos	Nekontaktinės valandos	
	Funkcijoms, susijusioms su kontaktinėmis valandomis, vykdyti (pvz.)	Funkcijoms, susijusioms su veikla mokyklos bendruomenei, vykdyti (pvz.)
Formaliajam, neformaliajam ugdymui ir kitam tiesioginiam darbui su mokiniais (pvz.: konsultavimas, pažintinė, projektinė veikla etc.).	Pasiruošimui (planavimas ir ugdymo individualizavimas).	Su mokiniais: vadovavimas klasei, darbas su prevencinėmis programomis, ugdymo karjerai konsultantas, projektų iniciavimas ir vykdymas
	Mokinių pasiekimų vertinimui (rašto darbų tikrinimas ir informavimas).	Su kolegomis: mentorystė, ugdomasis vadovavimas, mokomojo dalyko kuravimas, vadovavimas ugdymo srities metodinei veiklai
	Profesiniam tobulėjimui (savišvieta, pamokų stebėjimas, kvalifikacijos tobulinimo renginiai etc.).	Su tėvais: komunikavimas, renginių organizavimas, paramos šeimai programos, tėvų švietimas

Pastaba. Darbų/veiklų sąrašai nėra baigtiniai

MEDUS Modelis

mokytojo DU skaičiavimo principai, SUDERINTA DG 2017

Pamoka, neformalusis ugdymas	Veiklos, susijusios su pamoka, neformaliuoju ugdymu	Veiklos mokyklos bendruomenei (su mokiniais, mokytojais, tėvais etc.)
Keli mokytojo pareigybės aprašymai		
Pareiginės algos koeficientas priklauso nuo pedagoginio darbo stažo ir kvalifikacinės kategorijos		
Atlygio skaičiavimo formulė:		
$MEDUS(atlygis) = \frac{(KV + NV) \times K}{18} \times 130,5$	K – pareiginės algos koeficientas KV – kontaktinių valandų skaičius NV – nekontaktinių valandų skaičius 130,5 - pareiginės algos bazinis dydis eurais 18 - bazinis valandų skaičius pareiginės algos koeficientui nustatyti	

MEDUS Modelis

darbo savaitės laiko struktūra, SUDERNTA DG 2017

Pareigybės aprašymas	Tiesioginis darbas su mokiniais (kontaktinės valandos)	Kita ugdomoji veikla (nekontaktinės valandos)		Iš viso
		Funkcijoms, susijusioms su kontaktinėmis valandomis, vykdyti	Funkcijoms, susijusioms su veikla mokyklos bendruomenei, vykdyti	
Pradedančiojo mokytojo	12 - 18	nuo 90% iki 100%	iki 40%	36
Mokytojo	12 - 24	nuo 30% iki 50% kontaktinių	iki 50% etato	
Vyresniojo mokytojo				
Mokytojo metodininko				
Mokytojo eksperto				
Vidutiniškai etate	18	valandų skaičiaus		

Kontaktinių valandų skaičius nustatomas ir diferencijuojamas pagal kvalifikacinę kategoriją/kompetencijų lygmenį, ugdymo programą, dalyką/dalykų grupę ir kitus mokykloje susitartus kriterijus (regioniškumas, mokinių skaičius, klasės dydis etc.)

MEDUS Modelis

mokytojo pareigybės etatai, DERINAMA DG 2017

Mokytojo pareigas einantis darbuotojas, priklausomai nuo kompetencijų (pereinamuoju laikotarpiu – nuo kvalifikacinės kategorijos), gali dirbti pagal skirtingus pareigybės aprašymus.

Pareigybės aprašymai skiriasi vykdomomis funkcijomis pagal:

Kvalifikacinę kategoriją/kompetencijos lygmenį:	Ugdymo programos:	Mokomuosius dalykus:
pradedančiojo (neatestuoto) mokytojo; mokytojo (atestuoto); vyresniojo mokytojo; mokytojo metodininko; mokytojo eksperto.	pradinio ugdymo; pagrindinio ugdymo; vidurinio ugdymo.	lietuvių kalba, matematika, technologijos etc.
		ar jų grupes:
		socialiniai mokslai, gamtos mokslai, menai etc.

Konkrečios mokyklos mokytojo pareigybės etatų skaičių, įvertinęs klasių komplektų skaičių, valandų skaičių bendrųjų ugdymo planų įgyvendinimui, mokyklos biudžeto galimybes, nustato ugdymo įstaigos vadovas.

Nustatant mokytojo pareigybės etatų skaičių ugdymo įstaigoje vienam etatui skaičiuojama 18 kontaktinių valandų.

MEDUS Modelis

pareiginės algos koeficientų dydis, DERINAMA DG 2017

Šiuo metu įstatymu nustatyti koeficientų intervalai:

Kvalifikacinė kategorija	Mokytojas	Tarifinio atlygio ¹ pareiginės algos koeficientų matrica	iki 3		iki 10		iki 15		nuo 15		Išskirtumai, lyginant su ne kvalifikuotu mokytoju	Skaičiuojant nuo minimalaus			
	Nekvalifikuotas		3,13	3,17	3,15	3,19	3,16	3,20	3,18	3,21		0%	0,6%	1,0%	1,6%
	Mokytojas				3,18	3,23	3,2	3,27	3,23	3,30		1,6%	2,2%	3,2%	
	Vyresnysis mokytojas				3,46	3,51	3,5	3,56	3,63	3,70		10,5%	11,8%	16,0%	
	Mokytojas metodininkas				3,7	3,77	3,77	3,84	3,89	3,96		18,2%	20,4%	24,3%	
	Mokytojas ekspertas				4,2	4,29	4,28	4,36	4,4	4,47		34,2%	36,7%	40,6%	

ŠMM siūlo patvirtinti pastovius koeficientus, įvedant papildomus stažo laiptelius ir telpant į šiuo metu nustatytus intervalus.

		Stażinis	1%	[0; 2)	[2; 5)	[5; 10)	[10; 15)	[15; 20)	[20; 25)	[25; ...)	Išskirtumai, lyginant su esamu		skirtumas, lyginant su pradedančiuoju	
		Augimas	3,3	3,3	3,3	3,33	3,37	3,40	3,43	3,47				
Tipas	Pradedantysis		0%	3,3	→						5%	4%	min	max
Įsitytinės	Mokytojas	Kvalifikacinis ↓	4%		3,43	3,47	3,50	3,54	3,57	3,61	8%	12%	4%	9%
	Vyresnysis mokytojas		8%			3,60	3,64	3,67	3,71	3,75	4%	3%	9%	14%
	Mokytojas metodininkas		15%			3,83	3,87	3,91	3,95	3,99	4%	3%	16%	21%
	Mokytojas ekspertas		30%			4,33	4,38	4,42	4,46	4,51	3%	2%	31%	37%

ŠMM siūlo numatyti galimybę didinti pareiginės algos koeficientą, priklausomai nuo veiklos sudėtingumo.

Statistika

mokytojų darbo krūvis/užmokestis, 2017 m. duomenys

ŠVIS duomenimis mokytojų darbo krūvis/atlyginimai pasiskirsto:

Pareigybė ir išsilavinimas	Nekvalifikuotas mokytojas		Mokytojas		Vyresnysis mokytojas		Mokytojas metodininkas		Mokytojas ekspertas		Iš viso	
	val./sav.	DU/mėn.	val./sav.	DU/mėn.	val./sav.	DU/mėn.	val./sav.	DU/mėn.	val./sav.	DU/mėn.	val./sav.	DU/mėn.
Stażas												
iki 10 m.	17,1	385	21,56	501	22,1	558	21,93	594	22,7	699	27,67	708
10 - 15 m.	17,39	394	19,87	466	26,25	672	27,41	756	24,75	775		
virš 15 m.	18,19	414	17,94	425	25,32	673	35,61	1013	29,49	948		

ŠMM duomenimis mokytojų darbo užmokestis:

iki 400 Eur/mėn.		nuo 400 iki 800 Eur/mėn.		nuo 800 iki 1000 Eur/mėn.		1000 ir daugiau Eur/mėn.	
skaičius	proc.	skaičius	proc.	skaičius	proc.	skaičius	proc.
1994	6,4	17711	56,8	838	2,7	10624	34,1

STD duomenis mokytojais Lietuvoje uždirbo:

periodas	2016 m I ketv	2016 m II ketv	2016 m III ketv	2016 m IV ketv
Bruto	820,5 Eur	840,4 Eur	841,6 Eur	892,5 Eur
Neto	635 Eur	649 Eur	650 Eur	686 Eur

Yra kaip yra...

mokytojų darbo krūvis/užmokestis, 2017 m. duomenys

- Mokytojų darbo krūvis **susijęs** su darbo stažu ir kvalifikacine kategorija.
- Vidutinis mokytojo darbo krūvis - apie **27 valandos** per savaitę.
- Nekvalifikuoto/pradedančiojo mokytojo atlyginimas **beveik 3 kartus mažesnis** už aukštos kvalifikacijos mokytojo atlyginimą.
- Vidutinis mokytojo darbo užmokestis - apie **700 eurų**.
- Tik apie **1/3 mokytojų** atlyginimas siekia bent **1000 eurų**.
- Daugiau nei **50%** mokytojų atlyginimai svyruoja tarp **400 ir 800 eurų**.
- Per 2016 metus mokytojo vidutinis atlyginimas **didėjo** apie **50 eurų**.

Prognozė

mokytojų krūvio „etatizavimas“, 2017 metų duomenimis

Šiuo metu mokytojo pareigas vykdo/dalijasi darbo krūvj:

- mokytojai – 32394 unikalūs įrašai;
- švietimo pagalbos specialistai – 677 unikalūs įrašai;
- mokyklų vadovai ir pavaduotojai ugdymui – 1729 unikalūs įrašai;
- kiti pedagogai (**priešmokyklinio, neformaliojo, meninio ugdymo etc.**) – 1836 unikalūs įrašai

Suskirsčius krūvius sąlyginių etatų dalimis (0,25 - iki 9 val, 0,5 - iki 18 val. 1,25 – virš 36 val.), įvertiname bendrą etatų skaičių:

		[0]	[0,01; 9]	[9,01; 18]	[18,01; 27]	[27,01;36]	[36,01 ir daugiau]	Iš viso		Vidutiniškai vienam	
								Kontakto	Valandų	Kontakto	Valandų
Unikalių asmenų	36636	0	0,25	0,5	0,75	1	1,25				
Turinčių valandų	36135	501	6254	6673	7771	13880	1557	566714	801389	15,7	22,2
Sąlyginių etatų	26555									21,3	30,2
Skirtumas	9580									5,7	8,0

Regioninis aspektas

mokytojų krūvio „etatizavimas“, 2017 metų duomenimis

37389		Darbovietė						Vidutiniškai vienam			
27%		Pagrindinė	Nepagrindinė	Pagrindinė		Nepagrindinė		Tik pagrindinėje		ir nepagrindinėje	
73%		83%	17%	Kontakto	Valandų	Kontakto	Valandų	Kontakto	Valandų	Kontakto	Valandų
Kaime	10266	7891	2375	123463,03	173555,1	18977,01	24737,32	15,6	22,0	13,9	19,3
Mieste	27123	23028	4095	401736,06	573026,72	35072,4	47157,7	17,4	24,9	16,1	22,9
Skirtumas	753							1,8	2,9	2,2	3,6

Šiuo metu kaimo mokykloje dirbantis mokytojas turi vidutiniškai 2 - 3 kontaktinėmis valandomis mažiau nei mieste arba iš viso 3 - 4 valandomis mažesnę darbo krūvį per savaitę.

Galima daryti prielaidą, kad kaimo mokykloje dirbančio mokytojo atlyginimas vidutiniškai 100 eurų mažesnis nei mieste.

Kaip galėtų būti...

mokytojų krūvio „etatizavimas“, 2017 metų duomenimis

1. Apie 36100 pedagoginių darbuotojų (mokytojų, pagalbos specialistų, vadovų) užima apie 26500 sąlyginių etatų.
2. Kiekvieną sąlyginį etatą sudaro vidutiniškai apie 21 kontaktinė valanda arba vidutiniškai 30 valandų per savaitę iš viso.
3. Jeigu kiekvienam sąlyginiam etatui vidutiniškai būtų skirtas papildomas finansavimas bent 6 savaitinėms valandoms, galima būtų galima daryti prielaidą, jog sąlyginį vidutinį etatą sudaro 36 valandos per savaitę. Tam prireiktų papildomai apie 76 mln. eurų per metus (**DU fondas didėtų apie 17% iš viso**).
4. Mažinant etate kontaktinių valandų skaičių iki 18, būtų formuojama dar apie 4400 etatų daugiau. Tokiu atveju papildomai prireiktų apie 152 mln. eurų per metus (**DU fondas didėtų apie 34% iš viso**).
5. Jeigu kiekvienas mokytojas po etatinio darbo apmokėjimo modelio įvedimo dirbtų 1 etatu, jo atlyginimas vidutiniškai galėtų padidėti apie 300 eurų.

Siūlymas

etatinio darbo apmokėjimo įvedimui

Data	Veiksmas	Lėšos	Efektas
2018-01-01	pareiginės algos koeficiento „žirklių“ panaikinimas ir papildomų stažo laiptelių įvedimas	papildomai 18 – 20 mln. eurų 12 mėnesių	Sąlyginis etatas – 21 kont. val. ir 30 val. iš viso, apie 2 – 3 % didėja mokytojų atlyginimas
2018-09-01	etatinis apmokėjimas, pridedant kaime 4,7 val., o mieste – 1,1 val., t.y. vidutiniškai 3 val. kiekvienam sąlyginiam etatui (26500)	papildomai 12 – 13 mln. eurų 4 mėnesiams (38 – 12 mėn.)	Sąlyginis etatas - 21 kont. val. ir 33 val. iš viso, vidutinis mokytojo atlygis susilygina kaime ir mieste
2019-09-01	pridedama dar po 6 val. etate	papildomai 24 – 26 mln. eurų 4 mėnesiams (76 – 12 mėn.)	Sąlyginis etatas – 18 kont. val. ir 33 val. iš viso, suformuojama papildomai 4400 etatų.
2020-09-01	pridedama dar po 3 val. etate	papildomai 12 – 13 mln. eurų 4 mėnesiams (38 – 12 mėn.)	Suformuojamas etatas – 18 kont. val. ir 36 val. iš viso, dirba apie 31000 mokytojų pilnu etatu, vidutinis atlygis ne mažiau kaip 1000 eurų.